

60. léta na VŠE: Deset semestrů a z toho třetina praxí

Historické pozadí Česka v první polovině 60. let silně odráží i vývoj a podoba školy v této době. Ve školství se značně projevovala socialistická a Marxistská ideologie, což vedlo i k její výuce a přípravě studentů na život v socialistickém režimu. Součástí studia byly dlouhé praxe a povinné pracovní umístěnky. V druhé polovině 60. let se ale

Z pětiletého studia měl student absolvovat minimálně 24 měsíců praxe. Student prvního ročníku vysoké školy ekonomické musel od roku 1960 podstoupit **11 měsíců povinné praxe**, která ho měla přiblížit k životu dělnické třídy. Ale už o 4 roky později tento systém prokázal za následek nízkou kvalitu výuky a nekvalifikované absolventy, tudíž v roce 1963 byly praxe zkráceny na dobu 6 měsíců a od dubna 1964 úplně zrušeny a nahrazeny povinnou prázdninovou prací.

Roku 1959 byly zrušeny povinné umístěnky po dokončení studia – 3leté umístění do předem vybraného podniku školou vybraného a souvisejícího s oborem studia studenta – a byly nahrazeny zprostředkováním pracovních míst pro absolventy. Na základě jednání s absolventem a podnikem dostal poté absolvent od školy doporučení a podnik ho byl prakticky nucen přijmout. Zároveň platilo, že absolvent byl přijat do pracovního poměru pouze na doporučení školy.

Roku 1963 se ale tyto podmínky opět zpřísnily a nastalo 3-5leté povinné rozmístění, během kterého měl student nabýt základní zkušenosti ve svém oboru. Absolventi z řad mužů zároveň od roku 1960 museli podstoupit povinnou vojenskou službu po dobu 12 měsíců.

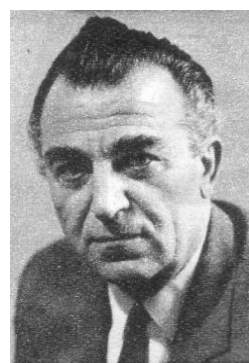
Podoba výuky

Od roku 1961 na VŠE fungovaly celkem 3 fakulty – **Fakulta Politické ekonomie, Fakulta výrobně ekonomická, a fakulta obchodu.** V roce 1968 byla Fakulta politické ekonomie přejmenována na Národohospodářskou fakultu.

Společně s předměty, podobajícími se těm, které známe nyní, se na VŠE během 60. let ve velké míře vyučovala i Marxistsko-leninistská ideologie, kterou tvořily předměty **úvod do studia marxismu-leninismu, marxistská filosofie, vědecký konzumismus a politická ekonomie**, tyto předměty celkově tvořily přibližně třetinu všech vyučovaných předmětů na škole a pro studenty tvořily celkem 24 povinných kreditů.

Rok 1968 a VŠE

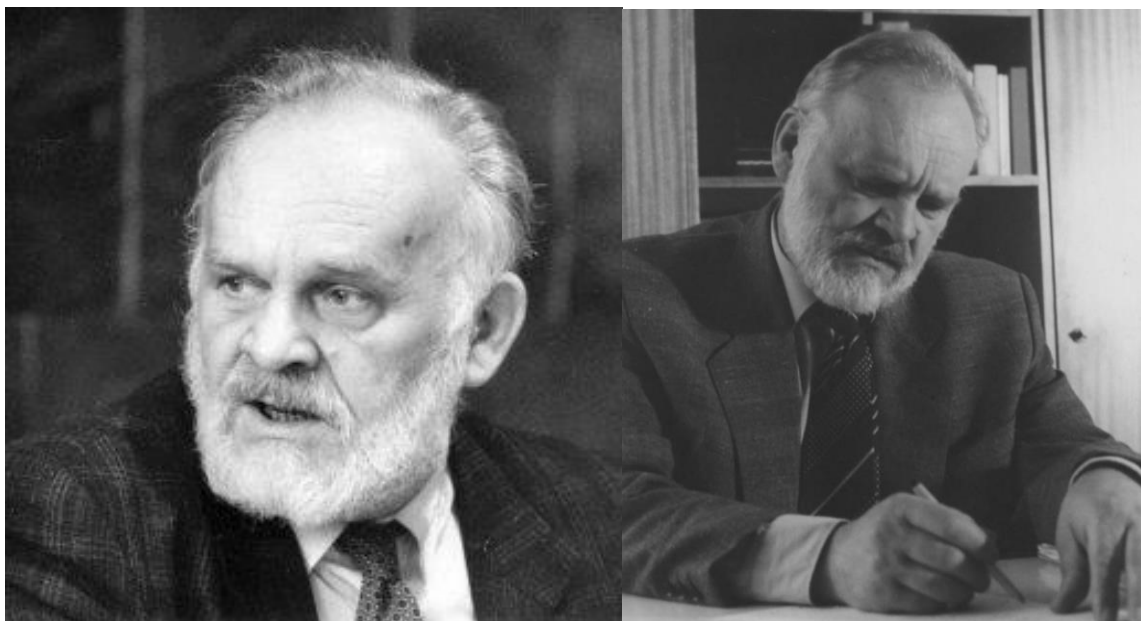
Šedesátá léta znamenala postupné uvolňování tuhého komunistického režimu. Vysokoškolský zákon z roku 1966 zmírňoval nejhůrší zásady Nejedlého zákona z roku 1950. Za rektora byl k jmenování prezidentovi republiky navrhován kandidát zvolený tajným hlasováním vědecké rady vysoké školy. Stejně byli voleni i prorektoři. Na VŠE byl takto poprvé volen rektor už roku 1966. Stal se jím prof. **JUDr. Vladimír Kadlec, DrSc.** Poté také od dubna do prosince 1968 zastával post ministra školství.

Vladimír Kadlec, první řádně volený rektor školy | Foto: Neznámý autor, fotografie jsou

Při postupném uvolňování režimu na počátku roku 1968 si prošla i VŠE značnou změnou. Učitelé a studenti se účastní nenásilného odporu proti sovětské okupaci, studenti organizovali listopadovou stávkou a další protestní akce. Řada pracovníků a studentů VŠE odešla do exilu. Zároveň je nutné zmínit tragický čin **bývalého studenta VŠE Jana Palacha** z ledna 1969, který mezi studenty Vysoké školy ekonomické vyvolal velký ohlas. Když byl v období Pražského jara 1968 jmenován Vladimír Kadlec ministrem školství, byl novým rektorem zvolen na období 1968–1971 dosavadní prorektor prof. JUDr. Ladislav Veltruský.

Další významnou osobností VŠE tohoto období byl prof. Ing. Věněk Šilhán, CSc. Byl stoupencem reformního proudu a jednou z hlavních postav vysočanského sjezdu KSČ v srpnu 1968. Porážka Pražského jara znamenala ukončení Šilhánovy vysokoškolské kariéry a perspektiv dalšího rozvoje jeho pedagogické a odborné činnosti. V roce 1970, hned na počátku normalizačního období, ho VŠE musela propustit, údajně za „narušování socialistického společenského řádu“. Z KSČ byl vyloučen a až do roku 1989 nesměl za trest pracovat jinak než manuálně.

Věněk Šilhán, osobnost, profesor VŠE, kritik politických a hospodářských poměrů, který byl zvolen zastupujícím prvním tajemníkem za internovaného Alexandra Dubčeka | Foto: Web Pamět národa

Autor: Nela Kulichová

Zdroje:

SKŘIVAN, Aleš a TÓTH, Andrej (ed.). Dějiny VŠE v Praze. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2017. ISBN 978-80-245-2192-3.

SKŘIVAN, Aleš a TÓTH, Andrej , V ROCE 1968 DOŠLO K UVOLNĚNÍ I NA PŮDĚ VŠE

<https://www.ilist.cz/clanky/v-roce-1968-doslo-k-uvolneni-i-na-pude-vse>

<https://www.vse.cz/historie-vysoke-skoly-ekonomicke-v-praze/>

<https://dejiny.vse.cz/cinnost-centra/biografie-a-vzpominky/zivotopisy-a-vzpominky/kadlec-vladimir-doc-prof-judr-drsc/>

<https://dejiny.vse.cz/cinnost-centra/biografie-a-vzpominky/zivotopisy-a-vzpominky/silhan-venek-prof-ing-csc/>

https://www.pametnaroda.cz/cs/silhan-venek-1927?locale=cs_CZ